

מדינת ישראל
משרד החינוך

מערכת שידורים לאומית

שיעור תקשורת וקולנוע לכיתות ה' - ו'

מערכת חדשות בישראל

עם המורה והעיתונאי שמוליק מזרחי

מה נלמד היום?

- נערוך היכרות עם סוגי התפקידים במערכת חדשות
- נלמד ונכיר את המשמעות מאחורי המונח "חדשות"
- נצפה ונערוך דיון במבזק חדשות ששודר בתקשורת הישראלית

מה להביא לשיעור?

דף ועפרון

מבוא לחדשות

חדשות אקטואליות הן אוסף של תהליכים ואירועים המתרחשים
בזמן הנוכחי.

החדשות מופצות ומשודרות בעיתונות הכתובה, ברדיו,
בטלוויזיה ובאינטרנט.

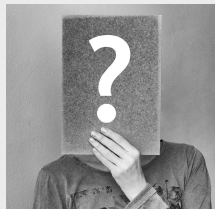

אז מהי בעצם מערכת חדשות?

כל גוף תקשורת שעוסק בהבאת חדשות לציבור מכיל בתוכו מערכת חדשות שלמה עם שלל תפקידים שלא כולנו נחשפים אליהם בזמן שידור החדשות בטלוויזיה.

ברוב הזמן, אנו פוגשים את "מגיש החדשות" שמנגיש ומקריא את המידע לציבור. אך לרוב איננו יודעים, ששרשרת רבה של תפקידים הביאה, כתבה ויצרה את החדשות בטרם הידיעות הגיעו למגיש.

הידעתם

בעולם ישנם ערוצי תקשורת שכל תפקידם הוא לשדר 24 שעות ביממה חדשות גם בשעות שגרה.
כלומר, לא רק באירועים גדולים ומתגלגלים כמו בישראל.

בישראל, נהוג לשדר חדשות בבקרים, החל משעות הערב ואת המשדר המרכזי בלילה. כשבין לבין בשעת אירועים מיוחדים ישנם מבזקים לאורך היום או בשעה עגולה.

אירוע מתגלגל בחדשות - אירוע אקטואלי מתמשך ומתפתח ללא נקודת סיום נראית לעין. לדוגמה: מבצע צבאי או התפשטות נגיף הקורונה.

נושאים בולטים במערכת חדשות

ביטחון - דיווחים בנושאים צבאיים העוסקים בביטחון המדינה.
לדוגמה: היערכות צה"ל למלחמה.

פוליטיקה - דיווחים בנושאים פוליטיים העוסקים בממשלה.
לדוגמה: בחירות לראשות הממשלה.

בריאות - דיווחים בנושאים בריאותיים העוסקים בשלום הציבור.
לדוגמה: תחלואת נגיף הקורונה.

מדיני - דיווחים בנושאים מדיניים העוסקים בקשרי החוץ של מדינת ישראל מול העולם. לדוגמה: יחסים עם נשיא ארה"ב, דונלד טראמפ.

נושאים בולטים במערכת חדשות

פלילי - התעסקות בנושאים פליליים של עבירה על החוק.
לדוגמה: שוד בחנות יהלומים.

תרבות - דיווחים בנושאי תרבות מזמרים ועד שחקנים.
לדוגמה: השיר החדש של עומר אדם.

ספורט - דיווחים בנושאי ספורט מקומיים ובינלאומיים.
לדוגמה: אולמפיאדת טוקיו.

מזג אוויר - דיווחים בנושאי אקלים במדינה.
לדוגמה: מזג אוויר גשום בסוף השבוע.

תפקידים בולטים במערכת חדשות

עורך ראשי

העורך הראשי הוא "מנהל" החדשות. קובע את הסדר היום הציבורי, על מה ואיזה נושאים ידברו בחדשות. למערכת חדשות מגיעים מאות נושאים ביום שבסופו של דבר רק 10 ולעיתים פחות מכך נבחרים לשידור במהדורה המרכזית. העורך מחליט איזה מבין הנושאים ישודרו ובאיזו דרך.

תפקידים בולטים במערכת חדשות

עורך דסק

אם העורך הראשי אחראי על כל נושאי החדשות, הרי שעורכי הדסק מתמחים בנושא ספציפי. לדוגמה: עורך דסק חדשות חוץ, פוליטיקה, תרבות ובספורט. כשהעורך ממיין את הידיעות המרכזיות בתחום עליו הוא אמון.

תפקידים בולטים במערכת חדשות

אנשי דסק ותחקירנים

לכל תחום בחדשות ישנם "אנשי דסק" ותחקירנים שתפקידם לאסוף ידיעות מהארץ ומהעולם ולהביא לידיעת עורך הדסק או הכתבים בנושאים השונים.

תפקידים בולטים במערכת חדשות

הפקה

לכל מהדורת חדשות בטלוויזיה וברדיו ישנם מפיקים אשר מקשרים בין הגורמים ודואגים להביא תגובות, לתאם ראיונות ועוד. כמו כן, הם עובדים בכפוף לעורך הראשי וממלאים את דרישותיו באשר לנושאי מהדורת החדשות אשר צפויים להיות משודרים.

תפקידים בולטים במערכת חדשות

כתבים

לכל גוף חדשות בתקשורת ישנם כתבים בנושאי החדשות (עליהם דיברנו בתחילת השיעור). תפקידם להביא ידיעות חדשותיות בזמן אמת על המתרחש בשטח. הכתבים הינם עיתונאים ורשאים לדווח, לתחקר, לשאול ולהביא את המידע הדרוש לידיעת הציבור. לדוגמה: כתב לענייני בריאות, פוליטיקה וספורט.

תפקידים בולטים במערכת חדשות

מגישים/פרשנים

מגישי החדשות הינם ה"פנים" של החדשות וכאלו שמשדרים ומעבירים את תוכן החדשות לצופים/מאזינים. המגישים יודעים היטב "לעבוד" עם המצלמה והנגשת המידע תהיה ברורה ומועברת היטב. לעיתים במהדורות שונות מצטרפים גם פרשנים אשר תפקידם לנתח (מילולית) את הידיעות והדיווחים אשר פורסמו בחדשות, הפרשנים רשאים להביא לידי ביטוי את מחשבותם האישית באופן סובייקטיבי (התבוננות על המתרחש בזווית אישית ועל דעתם בלבד).

כמה נקודות נוספות

חשוב לזכור שלעיתים מערכות חדשות בגופים מסוימים שונות זו מזו. כלומר, מערכת חדשות באינטרנט תעבוד באופן שונה מזו של מערכת חדשות בטלוויזיה.

ייתכן ובאינטרנט הכתבים ישמשו אף עורכים לחדשות ומגישי רדיו יכולים אף לשמש ככתבים.

בעיתונים המודפסים לדוגמה: העורך הראשי יהיה זה שמכתיב וקובע את הכותרות המובלטות.

לסיכום

מערכת החדשות בישראל מורכבת ממספר רב של נושאים
וסוגים רבים של תפקידים.

חשוב לזכור:

כשמגיש החדשות מדווח על החדשות מאחוריו עומלים ועובדים
מספר רב של אנשים עם תפקידים שונים ומגוונים על מנת
להביא את הידיעות אשר הקריא לשידור.

ממשיכים למשימה

1. חפשו ביו-טיוב את הסרטון
"מבזק חדשות טובות של YNET"
או סרקו את הקוד המופיע על המסך

2. במהלך הסרטון מתקיים מבזק חדשות נסו לזהות את
הנושאים השונים אשר מוצגים במהדורה ונסו להתאמן
על מבזק חדשות שאתם כותבים ומקריאים בעצמכם, בהצלחה!

מדינת ישראל
משרד החינוך

תודה שצפיתם בשידור

הופק עבור משרד החינוך ע"י מטח